

Na osnovu člana 18 stav 1 tačka 10, a u vezi sa članom 62 stav 7 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 31.03.2011. godine donio je

PRAVILA O MOBILNOSTI STUDENATA

I OPŠTE ODREDBE

Član 1

Ovim pravilima bliže se uređuju osnovna načela mobilnosti studenata na Univerzitetu Crne Gore (u daljem tekstu: Univerzitet), vrsta i trajanje mobilnosti, postupak prijave, studentska dokumenta, prava i obaveze studenata, kao i druga pitanja vezana za sprovođenje programa mobilnosti.

Stručna i administrativna podrška mobilnosti

Član 2

Programi mobilnosti na nivou Univerziteta realizuju se preko Službe za međunarodnu i međuuniverzitetsku saradnju Rektorata Univerziteta, u saradnji sa prodekanima za nastavu, odnosno međunarodnu saradnju na organizacionim jedinicama Univerziteta (u daljem tekstu: jedinice).

Definicije i sadržaj pojmova

Član 3

- Matična institucija** je institucija visokog obrazovanja na kojoj je student upisan.
- Institucija domaćin** je institucija visokog obrazovanja na kojoj se ostvaruje mobilnost.
- Partnerska institucija** je institucija visokog obrazovanja s kojom Univerzitet ili neka od njegovih jedinica ima potpisani sporazum o međunarodnoj saradnji, kao i ugovornu obavezu po osnovu sprovođenja zajedničkih projekata koji se bave pitanjima mobilnosti.
- Odlazeći student** (*Outgoing Student*) je student Univerziteta koji provodi dio vremena na instituciji domaćinu, a nakon završetka tog perioda nastavlja studije na Univerzitetu.
- Gostujući student** (*Incoming Student*) je student u programu mobilnosti koji se sprovodi na Univerzitetu kao instituciji domaćinu.
- Institucionalni sporazumi** su ugovori, projekti i programi o međunarodnoj saradnji koje zaključuje ili u kojima učestvuje Univerzitet ili jedinica s jedne strane, i partnerska institucija s druge strane.
- Ugovor o studiranju (učenju)** (*Learning Agreement*) je ugovor kojim se za pojedinog studenta ugovara program studiranja. Ugovor o studiranju se može zaključivati na osnovu institucionalnog sporazuma ili nezavisno od njega. Za svaki period mobilnosti studenta, u kojem učestvuje u obrazovnom procesu na instituciji domaćinu, poželjno je na Univerzitetu pripremiti sporazum o učenju.

-**Prepis ocjena** (*Transcript of Records*) je isprava kojom institucija visokog obrazovanja pruža detaljne podatke o ostvarenom programu i postignutim rezultatima studenta (iskazanom putem ECTS kredita ili drugog načina bodovanja za svaki predmet, kao i ocjenom u odgovarajućem sistemu ocjenjivanja na instituciji domaćinu). Prepis ocjena mora biti izdat kao službeni dokument i na engleskom jeziku.

-**Ishodi učenja** su izjave/iskazi kojima se izražava što student treba da zna, razumije i/ili je u stanju da pokaže na kraju određenog razdoblja učenja.

-**Informacioni paket** je set informacija koji zainteresovanim studentima pruža podatke o Univerzitetu, odnosno univerzitetskim jedinicama, studijskim programima i uslovima realizacije, o uslovima života (smještaj, ishrana, osiguranje i medicinska zaštita), i drugim pratećim aktivnostima.

Član 4

Student Univerziteta može ostvariti jedan dio studijskog programa u drugoj instituciji visokog obrazovanja. Isto važi i za studente druge institucije visokog obrazovanja koji mogu ostvariti dio svog studijskog programa na Univerzitetu. Period u kojem se ostvaruje mobilnost može biti jedan semestar ili jedna studijska godina, zavisno od uslova propisanih projektom ili programom po osnovu kojeg se ostvaruje mobilnost.

Student može u toku istog nivoa studija više puta učestvovati u različitim programima mobilnosti (u skladu sa propozicijama odgovarajućih programa), s tim da ukupno trajanje mobilnosti ne može biti duže od polovine trajanja studijskog programa koji je upisao.

Član 5

Mobilnost studenata se može ostvariti i van institucionalnog sporazuma, i u tom slučaju se primjenjuju odredbe Pravila koje se odnose na mobilnost, po osnovu postojanja institucionalnog sporazuma/projektnog ugovora.

Studentu Univerziteta se odobrava mobilnost ako postoji komplementarnost između studijskih programa institucije domaćina i Univerziteta, odnosno njegove jedinice. Pored prethodnog principa uslov za odobravanje mobilnosti gostujućem studentu je da Univerzitet, odnosno njegova jedinica raspolaže dovoljnim kapacitetom za prijem studenta.

Komplementarnost, u smislu prethodnog stava, predstavlja situaciju u kojoj bi kompetencije stečene napredovanjem u toku programa mobilnosti, na instituciji domaćinu, bile uporedive sa onima koje bi se trebale steći na matičnoj instituciji.

Član 6

Po završetku dijela studijskog programa na instituciji domaćinu, student nastavlja studije na matičnoj instituciji i prenosi kredite za položene ispite.

Priznavanje stečenih kredita ostvaruje se kroz analizu stečenih znanja, vještina i kompetencija (ishoda učenja), koji su definisani studijskim programom.

Član 7

Institucionalnim sporazumom se regulišu i međusobna prava i obaveze institucija visokog obrazovanja u pogledu obezbjeđivanja uslova za studiranje i boravak gostujućeg studenta kao što su: troškovi i način smještaja i ishrane, troškovi zdravstvenog osiguranja i drugi troškovi koje student može imati tokom svog boravka.

Dokumenti studentske mobilnosti

Član 8

Osnovni dokumenti kojima se definiše program mobilnosti i na osnovu kojih se priznaju ostvareni program i rezultati, su:

- Ugovor o studiranju (učenju)
- Prepis ocjena

Ugovor o studiranju (učenju)

Član 9

Nakon što je student odabran za program mobilnosti, zaključuje se ugovor o studiranju (učenju) između studenta, matične institucije i institucije domaćina, ako institucionalnim sporazumom nije drugačije određeno.

U ugovoru o studiranju navode se nazivi predmeta za koje se student prijavio, sa pripadajućim brojem ECTS kredita koje izabrani predmeti nose na instituciji domaćinu, tema istraživanja specijalističkog, magistarskog ili doktorskog rada uz pripadajući broj ECTS kredita u izvornom broju na instituciji domaćinu.

Član 10

Kada je student u programu mobilnosti na instituciji koja ne koristi ECTS kredite, u ugovoru o studiranju (učenju) upisuju se izvorni krediti. Nakon priloženog prepisa ocjena ostvarenih u periodu mobilnosti, na matičnoj instituciji se pokreće postupak priznavanja stečenih kredita i odgovarajućih ocjena, postupkom konverzije (izjednačavanja) po osnovu naziva predmeta, ocjene i pripadajućih kredita. U postupku konverzije ocjena dobijenih u sistemu koji nije isti kao sistem ocjenjivanja na Univerzitetu (brojčano ocjenjivanje, više od pet ocjena u sistemu) koriste se konverziona pomagala (tablice) razvijene na Univerzitetu.

Član 11

U slučaju da se mobilnost ostvaruje putem studijskih programa u zajedničkoj realizaciji dvije institucije visokog obrazovanja (*joint degrees programmes*) ili drugih sličnih programa, u kojima je institucionalno i nacionalno definisan način međusobnog priznavanja ostvarenog programa između institucije domaćina i matične institucije, ne zaključuje se ugovor o studiranju (učenju), osim ako se zaključivanje ugovora o studiranju (učenju) ne traži samim programom.

Prepis ocjena

Član 12

Nakon ostvarene mobilnosti, institucija domaćin je dužna da studentu izda prepis ocjena na engleskom jeziku.

II MOBILNOST STUDENATA UNIVERZITETA CRNE GORE

Prijava i uslovi za učestvovanje u mobilnosti

Član 13

Uslovi i rokovi za učestvovanje studenata Univerziteta u mobilnosti definišu se institucionalnim sporazumom. Na internet stranici Univerziteta i Službe za međunarodnu i međuuniverzitetsku saradnju Univerziteta objavljaju se informacije o konkursima, po različitim programima mobilnosti.

Pravo konkurisanja imaju studenti sva tri nivoa studija sa statusom redovnog studenta na Univerzitetu sa najmanje osvojenih 30% ukupnog broja ECTS kredita na studijskom programu i sa stalnim prebivalištem u Crnoj Gori, izuzev studenata I godine studija. Ovo pravo ima i lice kojem je odobren privremeni boravak ili stalno nastanjenje u Crnoj Gori.

Zaključivanje i izmjena ugovora o studiranju (učenju)

Član 14

U postupku ostvarivanja mobilnosti, prva radnja je zaključivanje ugovora o studiranju (učenju).

Pri zaključivanju ovog ugovora za odlazeće studente, prodekan za nastavu, odnosno međunarodnu saradnju pruža pomoć studentu pri upoređivanju i procjeni usklađenosti studijskih programa matične institucije i institucije domaćina. U ovom postupku lice koje je na Univerzitetu, odnosno jedinicama zaduženo za pomoć studentu u pripremi za mobilnost može konsultovati dekana i druge predmetne nastavnike.

Ugovor o studiranju (učenju) potpisuju student, prodekan za nastavu, odnosno međunarodnu saradnju na jedinici i prorektor za međunarodnu saradnju.

Član 15

Ugovor o studiranju (učenju) se može mijenjati uz saglasnost svih potpisnika, a izmjene i dopune moraju biti u pisanim oblicima, registrovane odmah nakon dolaska studenta u instituciju domaćina.

Postupak priznavanja mobilnosti

Član 16

Potpisivanjem ugovora o studiranju (učenju), matična institucija odobrava studentu odlazak na mobilnost i odabrani studijski program, a institucija domaćin ga prihvata i odobrava studijski program. Matična institucija se, takođe, obavezuje da će studentu priznati sve predmete, ocjene i kredite navedene u ugovoru o studiranju (učenju) i verifikovati postignute rezultate, na istovjetan način kao za studente koji nijesu koristili program mobilnosti.

U postupku priznavanja stečenih kredita i odgovarajućih ocjena, lice koje je, u ime jedinice potpisalo ugovor o učenju, priprema predlog (ako je potrebno i predlog konverzije kredita i ocjena) Vijeću jedinice. Verifikacija ostvarenih rezultata studenta u periodu mobilnosti vrši se na Vijeću jedinice, na isti način kao i verifikacija rezultata ostvarenih na matičnoj instituciji.

Član 17

Ako se mobilnost ostvarila bez prethodno zaključenog ugovora o studiranju (učenju), dekan organizacione jedinice formira komisiju (čiji je jedan član obavezno lice koje na jedinici potpisuje ugovore o učenju), koja na osnovu obrazložene molbe studenta, nakon upoređivanja i procjene usklađenosti programa ostvarenog na instituciji domaćinu i programa matične institucije, donosi odluku o priznavanju rezultata iz perioda mobilnosti (položenih predmeta, ECTS kredita, ocjena). u skladu s odredbama ovih pravila.

Odluka kojom se odbija priznavanje osvojenih rezultata iz programa mobilnosti mora biti obrazložena.

Član 18

U slučaju da je student ostvario rezultate iz predmeta, stručne prakse ili vještina, koje se ne priznaju na matičnoj instituciji, jer po svojoj prirodi nijesu sastavni dio studijskih programa matične institucije, jedinica može ostvarene rezultete unijeti u dodatku diplome (Diploma supplement).

Upoređivanje i procjena usklađenosti studijskih programa

Član 19

Upoređivanje i procjena usklađenosti programa dvije institucije vrši se polazeći od načela maksimalne fleksibilnosti, uz principe iz čl.7 i 11 ovih pravila. Izuzetno, mogu se koristiti i sljedeća pravila:

Predmeti kod kojih je podudarnost u programu (uzimajući u obzir ishode učenja) oko 70% priznaju se studentu ukoliko je iz njih položio ispit. U tom slučaju priznaje se predmet, broj stečenih ECTS kredita i ocjena. U slučaju da je predmet odslušan, a nije

položen, matična institucija može studentu po povratku dozvoliti da pristupi polaganju tog ispita bez ponovnog slušanja predmeta.

Ako je podudarnost u programu predmeta manja od 70%, studentu se stečeni ECTS krediti i ocjena mogu priznati kao izborni predmet. Izborni predmet, koji se priznaje na ovaj način, ne mora odgovarati ponudi izbornih predmeta na matičnoj instituciji.

Član 20

Pri priznavanju ECTS kredita nije obavezno da budu stečeni samo polaganjem ispita. ECTS krediti stečeni polaganjem, mogu biti zamijenjeni onima koji se po nastavnom programu matične institucije ostvaruju kroz druge oblike nastave (seminare, naučni rad) i obrnuto.

Član 21

Sve ocjene ostvarene na instituciji domaćinu koje je moguće pretvoriti u nacionalni sistem ocjenjivanja u skladu sa čl. 7 i 11 ovih pravila ulaze u prosjek ocjena studija na matičnoj instituciji. Ocjene koje nije moguće konverzijom pretvoriti u nacionalni sistem ocjena (npr. prolaz – pad) upisuju se u Dodatku diplome, u izvornom obliku, i ne ulaze u prosjek ocjena studija na matičnoj instituciji.

Prava studenta Univerziteta kod mobilnosti po osnovu institucionalnog sporazuma

Član 22

Student Univerziteta, tokom perioda mobilnosti, zadržava status koji je na Univerzitetu imao prije svog odlaska.

Student Univerziteta nije za vrijeme trajanja mobilnosti oslobođen plaćanja školarine na matičnoj instituciji, ali jeste na instituciji domaćinu, ukoliko institucionalnim sporazumom nije drugačije određeno.

Dužnosti studenta Univerziteta kod mobilnosti po osnovu institucionalnog sporazuma

Član 23

U okviru odabranog programa, student na instituciji domaćinu u jednom semestru mora upisati najmanje 20 ECTS bodova.

Izuzetak od stava 1 ovog člana je boravak predviđen za istraživanja na izradi specijalističkog, magistarskog ili doktorskog rada.

U slučaju da student, na instituciji domaćinu, ne ostvari broj ECTS kredita iz ugovora o studiranju (učenju), razliku ECTS kredita ostvaruje nakon povratka, na matičnoj instituciji.

Član 24

Odlazećem studentu se prije, tokom ili nakon studijske godine u kojoj je u mobilnosti, može omogućiti upis do 35 ECTS kredita po semestru.

Član 25

Nakon završetka mobilnosti, a najkasnije do završetka narednog semestra, student je obavezan da dostavi prepis ocjena sa institucije domaćina licu koje je na jedinici potpisalo ugovor o studiranju (učenju).

III MOBILNOST GOSTUJUĆIH STUDENATA

Gostujući student u okviru institucionalnog sporazuma o mobilnosti

Član 26

Na zahtjev studenta, a u skladu sa institucionalnim sporazumom, Univerzitet, kao institucija domaćin, zaključuje sa studentom i matičnom institucijom ugovor o studiranju (učenju). Ugovor potpisuju gostujući student, nadležno lice ispred matične institucije, prorektor Univerziteta za međunarodnu saradnju, kao i prodekan za nastavu odnosno međunarodnu saradnju na odgovarajućoj jedinici. Ugovor se može mijenjati samo uz saglasnost svih potpisnika, a sve promjene moraju biti u pisanim oblicima.

Gostujući student se upisuje u registar jedinice za gostujuće studente, u kome se, u pisanim oblicima arhiviraju, sva dokumenta od značaja za period mobilnosti studenta.

Član 27

Ako student u periodu mobilnosti sluša predmete na više jedinica, svaka jedinica arhivira podatke iz sopstvenog djelokruga rada, pri čemu je jedna od tih jedinica (ona na kojoj ima najviše prijavljenih ECTS kredita) dužna da studentu izda jedinstveni prepis ocjena na osnovu uspjeha na svim jedinicama. Prepis ocjena potpisuju nadležne osobe na svim jedinicama, na kojima je student slušao i polagao predmete u toku perioda mobilnosti.

Gostujući student ima prava i obaveze studenta Univerziteta, ukoliko institucionalnim sporazumom nije drugačije određeno.

Član 28

Gostujući student je za vrijeme trajanja mobilnosti oslobođen plaćanja školarine na Univerzitetu, ukoliko institucionalnim sporazumom nije drugačije određeno.

Gostujući student izvan institucionalnog sporazuma o studentskoj mobilnosti

Član 29

Student koji želi upisati dio/djelove studijskog programa na Univerzitetu, izvan institucionalnog sporazuma o mobilnosti, podnosi zahtjev Univerzitetu, odnosno jedinici

koja izvodi izabrani program. Odluku o prihvatanju studenta i troškovima studiranja donosi jedinica.

Informacioni paket

Član 30

U cilju pružanja informacija zainteresovanim gostujućim studentima o mogućnostima i uslovima studiranja na Univerzitetu, odnosno organizacionim jedinicama, jedinice su dužne da na svojim internet stranicama objave informacioni paket o studiranju za sljedeću akademsku godinu na engleskom jeziku do maja tekuće kalendarske godine.

Član 31

Ova pravila stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Biltenu Univerziteta Crne Gore.

Broj: 08-462
Podgorica, 31.03.2011.godine

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
Predsjednik

Prof. dr Predrag Miranović